

[Peter Larsen.]

uden at øge den økonomiske belastning nævneværdigt for disse bygherrer kunne gavne opsparingen og give den en fair chance for at vinde indpas også disse steder.

Endelig vil jeg gerne sige, at vore forslag tilsigter jo kun en ændring for det fremtidige byggeri; alle de nuværende ejere bliver ikke berørt af det, vi her har foreslået. Jeg synes, det må være i alles interesse, at vi følger udviklingen op også på dette område.

Derudover vil jeg gerne gøre gældende, at vi fra vor side var parat til at drøfte andre låneformer, hvis der havde været mulighed for en drøftelse heraf i udvalget. Jeg kunne nævne spørgsmålet om en større førsteprioritet end den af os foreslåede og en tilpasning af statslånene hertil, idet det skulle være så stort, at det kunne dække et eventuelt kurstab. Vi kunne også have overvejet den mulighed at indføre statsgaranti for den del af pengene, man optager som lån ad privat vej, for på den måde at gøre førsteprioriteten større. Det er jo den udvej, man har valgt for byggeriet efter boligloven, og det var måske også en tanke, der var værd at overveje i denne forbindelse.

Det afgørende for os har imidlertid været at få påbegyndt en anden finansieringsform; det har ikke været muligt denne gang, men så håber jeg, at lovforslaget, næste gang vi skal behandle disse spørgsmål, må blive fremsat så tidligt, at vi kan få lejlighed til at drøfte forholdene rigtigt igennem.

Ud om disse spørgsmål vedrørende finansieringsformen har der i udvalget været rejst adskillige andre problemer, som jeg ganske kort vil komme ind på her under andenbehandlingen.

Der har været rejst spørgsmålet om at udvide den kreds af borgere, som har mulighed for at låne efter denne lov. Dette har vi gerne villet drøfte, men det må samtidig pointeres, at helt afgørende for os for at gå ind i en sådan drøftelse må det være, at spørgsmålet ses i forbindelse med en endnu bredere omlægning af låneformerne, for hvis man udvider kredsen, fjerner man sig fra det udgangspunkt, som er baggrunden for denne lov, hvor det sociale element har været så stærkt i forgrunden. Denne lov vil i realiteten komme til at tangere

den gældende lov om boligbyggeri og må som følge deraf lægges om, hvis vi skal gå videre ad disse veje.

Jeg vil også gerne pege på et andet problem, som har været rejst over for nogle af os, nemlig spørgsmålet om landmandens mulighed for at flytte ind i en sådan bolig, som er opført for hans egen regning. Her tænkes på, om han, når han ved generationsskifte skal afstå sin ejendom, men samtidig stadig væk i rimeligt omfang tager del i arbejdet på gården, så ikke i den tid, han tager del i arbejdet, kunne få mulighed for at bo i den af ham opførte arbejderbolig.

Jeg tror, vi her er inde på et spørgsmål, som er rejst fra visse sider i husmandskommissionen, hvor man har søgt at lægge hovedvægten på at bibeholde arbejdskraften inden for landbruget. Jeg er klar over, at hvis man skal gå videre ad den vej, kan der kun blive tale om at gennemføre en ændring, der giver en dispensationsmulighed, som må anbefales ikke alene af sogneråd og husmandskommission, men også af jordlovsudvalget, fordi det vil jo være at gå lidt videre, end man havde tænkt sig, med opførelse af boliger for landmandens egen regning. Hvis vi skal tilgodese sådanne synspunkter, samtidig med at disse boliger ikke ændres til at være aftægtsboliger, bliver vi nok nødt til at nøjes med en dispensationsbestemmelse.

Vi kunne måske også, hvor det drejer sig om at bibeholde arbejdskraften, overveje en tilbagebetaling af de indestående statslån, eventuelt med efterbetaling af den rentelettelse, der har været tale om, og ad den vej søge at sikre bibeholdelse af arbejdskraften.

Jeg har nævnt disse ting for at tilkende-give, at der er en række spørgsmål, som burde tages op til behandling i forbindelse med denne lovgivning, og det understreger netop, at udviklingen kræver en ændring ikke alene i udlånsloven, men også i selve hovedloven. Jeg vil derfor udtale ønsket om, at der mellem anden og tredje behandling må blive mulighed for et udvalgsmøde, hvor vi kan få lejlighed til at udveksle synspunkter og eventuelt fremkalde ændringer, så at noget af det, mine bemærkninger har taget sigte på, kunne blive gennemført.

Jeg vil gerne hermed anbefale, at man